

Jaarverslag 2018 Natuurcentrum Gorinchem

Stichting van Andel-Spruijt Natuurcentrum, Theehuis en Kinderboerderij

GROEIEN
DOE JE
SAMEN!

NATUURCENTRUM
Gorinchem

Stichting van Andel-Spruijt Natuurcentrum, Theehuis en Kinderboerderij
Gijsbert van Andelpark 1
4204 HZ Gorinchem

RSIN: 811688823

KvK: 11049858

Telefoon 0183- 630 911

Email: info@ncgorcum.nl

Website: www.natuurcentrumgorinchem.nl

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1 Natuurcentrum en de samenleving.....	4
2 Activiteiten op het Natuurcentrum.....	5
2.1 Boerderij.....	5
2.2 Natuureducatie.....	5
2.3 Ontmoeting.....	6
2.4 Evenementen en activiteiten.....	6
2.5 Werk op maat.....	6
3 Onderhoud en voorzieningen.....	7
3.2 Duurzaamheid.....	7
4 Ons team.....	8
5 Financiën.....	9
5.1 Sponsors & donaties.....	9

Inleiding

Voor u ligt de jaarrapportage van het Natuurcentrum Gorinchem over het jaar 2018. In deze jaarrapportage leest u waar het Natuurcentrum Gorinchem zich in 2018 mee bezig heeft gehouden, welke ambities wij hebben gerealiseerd in 2018, en welke ambities die wij voor de nabije toekomst hebben.

In de statuten van het Natuurcentrum zijn op 8 oktober 2002 de volgende doelstellingen vastgelegd:

- De bevordering van de belangstelling voor, waardering van en betrokkenheid bij de natuur, het milieu en voorts al hetgeen rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords
- De oprichting en instandhouding van een regionaal centrum voor natuur en milieueducatie en communicatie
- De oprichting en instandhouding van een kinderboerderij met theehuis

In ons bedrijfsplan van januari 2016, door SME-advies is vastgelegd hoe wij uitvoering geven aan deze doelstellingen en tevens de organisatie financieel gezond houden. Het Natuurcentrum is een bevlogen organisatie en spant zich in voor méér dan het behalen van de statutaire doelen. We zetten ons ook in voor bewustwording over dierenwelzijn van (landbouw) huisdieren en bewustzijn over sociale duurzaamheid.

U leest in dit jaarverslag achtereenvolgens over onze prestaties en ontwikkelingen op de volgende vlakken:

- Het Natuurcentrum & de samenleving
- De activiteiten op het Natuurcentrum
- Onderhoud en voorzieningen,
- Ons team en
- De financiën.

Wij wensen u veel leesplezier!

1 Natuurcentrum en de samenleving

April 2018 is een bezoekersteller aan de beide poorten van het Natuurcentrum geïnstalleerd. De tellingen hebben onze verwachtingen overtroffen, ruim 80.000 bezoekers zijn er geteld. Ook onze vrienden sociaal media groeien gestaag.

Wij vinden het belangrijk wat onze bezoekers van het centrum en onze service denken en welke wensen zij hebben. Door middel van een marktonderzoek, enquêtes en polls via facebook hebben we informatie ingewonnen.

Meer bekendheid geven aan onze activiteiten via lokale kanalen was een veel gehoord verzoek tijdens deze onderzoeken, hier hebben we afgelopen jaar ook hard aan gewerkt. Je ziet ons nu naast facebook ook op Instagram en op lokale media, zoals het gemeentelijke matrix bord, wildplakborden, prikborden van scholen en het digitale activiteitenoverzicht van Mooi Gorinchem.

Ook hadden bezoekers diverse wensen ten aanzien van het terrein. Dit sloot goed aan bij onze fondsenwervende campagne “doneer voor meer speelplezier voor kind en dier”. In hoofdstuk 4 leest u wat wij het afgelopen jaar op ons terrein hebben gerealiseerd.

We krijgen ook signalen dat een vaste opening op maandag gewenst was. Dit hebben we gedaan en bekend langzaam bekendheid te krijgen bij de bezoekers, zodat het voor ons ook rendabel is.

Wij vinden het van groot belang dat iedereen zich thuis voelt en dat iedereen kan deelnemen aan onze activiteiten. We hebben daarom in 2018 het Pay as you feel principe geïntroduceerd. Met dit principe mogen mensen betalen wat zij een product of dienst waard vinden, hun eigen koopkracht mogen ze bij die beslissing meewegen. Volgens het Pay as you feel concept zijn 6 activiteiten aangeboden en zijn er maandelijks Pay as you Feel rechten in de horeca beschikbaar.

2 Activiteiten op het Natuurcentrum

2.1 Boerderij

In 2017 hebben we hard gewerkt om het welzijn van onze dieren te verbeteren. Dat werd in 2018 beloond met de Ida Zilverschoonprijs (1ste prijs). De Ida Zilverschoonprijs is een speciale prijs voor bijzondere inspanningen van kinderboerderijen op het gebied van dierenwelzijn. We wonnen € 2.500,-! We gaven dit bedrag uiteraard weer uit aan het verder verbeteren van dierenwelzijn, zoals het vergroten van de uitloop van de varkens, het opknappen van de winteruitloop van de geiten en schapen en een speelheuvel voor de geiten en kinderen. Ook is er een heuse Cavia Villa aangeschaft, waar de dieren en de kinderen op een diervriendelijke manier veel plezier aan beleven. Bij alle diersoorten staan nu educatieve bordjes, die kinderen leren over de voeding, herkomst en verzorging van de dieren.

2.2 Natuureducatie

Samen met de gemeente Gorinchem en SME advies hebben we dit jaar gewerkt aan een nieuwe visie op natuur- en milieueducatie. Een visie van de gemeente Gorinchem, die het Natuurcentrum de komende jaren mag uitvoeren. Belangrijk in deze visie is het doorgroeien naar duurzaamheidseducatie en een duurzaamheidscentrum én het wijkgericht aanbieden van de educatie. Begin 2019 wordt deze visie definitief vastgesteld.

In 2018 hebben de eerste gesprekken plaats gevonden met het kenniscentrum Duurzaamheid, mogelijk kunnen we met hun het Natuurcentrum verder verduurzamen en onze acties uitdragen naar de bezoekers. Een duurzaamheidsscan van het centrum is in 2018 gemaakt.

Het wijkgericht aanbieden van educatie heeft vooruitlopend op de visie in het voorjaar en de zomer van 2018 plaats gevonden onder de vlag van Groen doet Gorinchem Goed. Groen doet Goed is een provinciaal programma met een lokale uitwerking, waarbij we kinderen stimuleren weer natuurlijk te spelen. De tweede helft van 2018 is het programma in Leerdam uitgevoerd. Begin 2019 starten we weer in Gorinchem

Gemeente Gorinchem geeft het Natuurcentrum jaarlijks opdracht voor het aanbieden van educatie op de scholen. Wij monitoren onze prestaties daarom ook nauwlettend. We hebben met alle lokale scholen in 2018 een contactmoment gehad, met de meeste scholen hebben we een warme relatie. 62,50% van de scholen heeft onze educatieve producten en diensten afgenomen. 70% van deze afnemers heeft een buitenactiviteit, zoals een excursie geboekt. 25% van onze afnemers plaatst vaker dan één maal per jaar een bestelling bij ons. Wij zijn tevreden met deze resultaten. We werken continu aan onze bekendheid en aan de verbetering en uitbreiding van ons aanbod en de bijhorende service, zodat ons bereik steeds groter wordt.

Eind 2018 heeft de Gorinchemse OVO besloten dat al haar aangesloten scholen bewust gaan inzetten op duurzaamheid en een Ecoschool gaan worden. SME advies, grondlegger van het Nederlandse Ecoschools project heeft het Natuurcentrum gevraagd de uitvoering te verzorgen en daartoe onze educatief medewerker opgeleid.

Ook in andere gemeentes zijn we actief. Aangezien deze gemeentes ons daar geen opdracht voor geven, ligt onze focus niet op deze gemeentes. Desondanks weten veel scholen ons te vinden en zijn er buiten de regio ongeveer evenveel producten/diensten geleverd als binnen gemeente Gorinchem.

We hebben samen met SME Advies meegewerkt aan het programma Afval op school, waarmee lokale aanpakken en resultaten op het gebied van de afvalproblematiek op scholen worden gemonitord voor Rijkswaterstaat. Dit project sloot goed aan op ons nog steeds succesvolle

programma Afvalvrije scholen, dat we in opdracht van Waardlanden uitvoeren. Beide programma's zijn in 2018 in Gorinchem en de regio uitgevoerd, waarmee we circa 20 scholen hebben bereikt.

2.3 Ontmoeting

De in 2017 geïntroduceerde werkwijzen op het gebied van kwaliteit en hygiëne zijn in 2018 verankerd en gefinetuned.

We zijn op weg een verantwoorde horecagelegenheid te worden. In 2018 is het frisdrankassortiment vervangen door een biologisch assortiment, het gebakassortiment bevat meer fruit, zoals perentaartjes en bananenbrood. De lunchkaart is uitgebreid met diverse luxe broodjes.

De moestuin die in 2017 is aangelegd produceerde in 2018 groenten, pompoen- en courgettesoep en nog veel meer lekkers uit eigen tuin hebben we de bezoekers kunnen aanbieden.

2.4 Evenementen en activiteiten

In 2018 hebben er 6 grote evenementen op het Natuurcentrum plaats gevonden: Lente doe dag, NL Doet, Buitenspeeldag, modderdag en het bierfestival. Het bierfestival is een nieuwe samenwerking met lokale brouwer en kende zelfs een voorjaars- en een najaarseditie. Uiteraard hebben we ook het jaarlijkse Golftoernooi weer georganiseerd.

Structureel is er een betaalbare lunch voor de senioren in onze buurt verzorgd, samen met de studenten van het Hoornbeek College. Ook de Kidsclub, een activiteiten middag voor de kinderen, waarbij we ook trachten de ouders te betrekken en onderling contact te laten leggen heeft nagenoeg het hele jaar doorgelopen. De gehele zomervakantie waren er ook nog activiteiten, want natuurlijk stonden we weer in het Gorinchemse Zomerpaspoort.

2.5 Werk op maat

De samenwerking met Philadelphia is in 2018 voortgezet. De interesse van de deelnemers van Philadelphia ging hoofdzakelijk uit naar werken op de boerderij. De horeca is in 2018 2 dagen per week door Philadelphia bemand. Het Natuurcentrum personeel en vrijwilligers runde de horeca de overige dagen.

In 2018 heeft een pilot van het project Leef je passie gedraaid. Met deze pilot is verkend of het Natuurcentrum een geschikt "voorportaal" is voor mensen die zoeken naar zorg of werk. Er hebben 24 mensen aan het project deelgenomen, de resultaten zijn veel belovend. De pilot loopt begin 2019 door.

3 Onderhoud en voorzieningen

In 2018 heeft groot onderhoud aan heel het gebouw van het Natuurcentrum plaatsgevonden. Dit was mogelijk dankzij de FOWW. Van de daken, de elektriciteit, de kozijnen, tot aan de riolering, alles is gecontroleerd en waar nodig onderhouden.

Ook het terrein heeft een make-over gehad. Er is een natuurspeeltuin met speelschip, zandbak, blote-voetenpad en klimheuvel aangelegd. Er is een Escaperoom gerealiseerd, de educatieve kasten zijn herzien en de kinderhoek en het knuffelterrein van de dieren is opgeknapt. Begin 2019 onttrekken we de mesthoop aan het zicht en creëren we nog een natuur-beleef tuin.

3.2 Duurzaamheid

Uiteraard hebben we ook weer stappen gemaakt in onze eigen duurzaamheid. Er is nog meer LED verlichting geïnstalleerd, een automatische deuropener voorkomt dat warmte onnodig ontsnapt uit het restaurant en de isolatie van de Torenzaal is hersteld. Natuurlijk letten we nog beter op ons eigen duurzame gedrag, verspillen we minder energie, scheiden we afval beter en proberen we afval te voorkomen bij de inkoop van onze producten. Eind 2018 is een duurzaamheidsscan uitgevoerd. We zijn in gesprek met het Kenniscentrum Duurzaamheid en de gemeente en hopen in 2019 een CO2 neutraal gebouw te mogen realiseren.

4 Ons team

In 2018 hebben we gemiddeld 3,6 FTE in dienst gehad. Dit is een daling ten opzichte van 5,3 FTE in 2017. Het vaste team van het Natuurcentrum bestaat uit 5 medewerkers en daarnaast een aantal flexwerkers en weekendkrachten. Binnen het team van vaste medewerkers zijn meerdere wisselingen geweest. Dat merk je wel binnen een klein team, maar er waren geen negatieve effecten op de productiviteit of de interne sfeer.

We houden onze kennis actueel. Het hele team heeft een in-house BHV training gevolgd en sommige medewerkers en vrijwilligers hebben een kinder-EHBO cursus gevolgd. Ook alle benodigde cursussen voor de horeca, zoals de HACCP en sociale hygiëne hebben we uiteraard up to date gehouden.

Naast het vaste team van medewerkers kan het Natuurcentrum bestaan dankzij een groot team van vrijwilligers en stagiairs. Eind 2018 waren er 50 vrijwilligers actief. Dat aantal is ongeveer gelijk aan 2017. Wel zijn er binnen het team van vrijwilligers veel wisselingen, bijvoorbeeld doordat mensen weer werk vinden.

Ook binnen het bestuur waren er wisselingen. In december 2018 hebben afscheid genomen van voorzitter Jack Oostrum en verwelkomden Arnie Faro als nieuwe voorzitter. Penningmeester Michael Filmer en algemeen bestuursleden Susanna Marandi en Toon Mik zijn eind 2018 nog steeds actief. Alle bestuursleden zijn onbezoldigd.

5 Financiën

5.1 Sponsors & donaties

Het Natuurcentrum bevindt zich in het hart van de samenleving en we hebben vele trouwe partners en sponsors. De FOWW heeft ons gesteund in het uitvoeren van ons groot onderhoud, dat in hoofdstuk 4 wordt toegelicht. De vele uitvoerders van dit groot onderhoud hebben tijdens de werkzaamheden een oogje toe geknepen en meer werk uitgevoerd dan ze konden factureren. Van een particuliere sponsor hebben we een schitterend speelschip gedoneerd gekregen.

De Rabobank, het Rivierenlandfonds, Oranjefonds, gemeente Gorinchem, Boveko, Jewe RET en de SNS bank bleven ons ook in 2018 weer trouw. We mogen ook een aantal nieuwe sponsors verwelkomen, het VSB fonds, RCOAK, A.A. de Haan stichting en Provincie ZHZ helpen ons financieel nieuwe projecten op te starten voor onze kwetsbare bezoekers.

Tijdens de Gorinchemse Beursvloer heeft het Natuurcentrum mooie deals kunnen sluiten met onder andere Poort 6 en Syndion.

Ook onze bezoekers zijn ons goed gezind. Tijdens de collecte hebben we € 1656,76 mogen ontvangen. De collecte-koeien op ons terrein zijn ook verwend, hierin is in 2018 € 732,15 gedoneerd